

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

R. 70/01.03.18
SJ, omid
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-1900 din 22.03 2018
La nr. 70 din 01 martie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal, Codul contravențional, Legea regnului animal nr.439/1995).

Anexă: potrivit textului – 3 (trei) file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>684</u>
<u>"23"</u> <u>03</u>	<u>2018</u>
Ora	_____

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/4874 din 21.03.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal nr.985/2002, Codul contravențional nr.218/2008, Legea regnului animal nr.439/1995)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*

- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat.

Suplimentar, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, condiție prevăzută de art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova și părțile interesate au acces la proiect, se constată că în procesul de promovare a proiectului asigurarea transparenței decizionale, stabilită de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost în mare parte asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune majorarea sancțiunilor pentru vânatul ilegal pe teritoriul Republicii Moldova.

Totodată, se propune majorarea taxelor pentru pagubele cauzate de către persoanele fizice și juridice prin vânarea, dobândirea, comercializarea, posesiunea și exportul ilicit sau prin nimicire a animalelor de vânat din republică.

Prin urmare, scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde prevederilor proiectului nemijlocit.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public general, prin înăsprirea sancțiunilor aplicate în cazul infracțiunilor de vânat ilegal.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;

c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."

Autorul a reliefat în conținutul notei informative principalele prevederi ale acestuia și finalitățile urmărite prin implementarea amendamentelor propuse, întrunind generic exigențele stabilite de prevederile art.20 al Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "*d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură*".

Nota informativă nu conține compartimentul privind fundamentarea economico-financiară a proiectului, condiție obligatorie prevăzută la art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001.

Prin urmare, atestăm că nota informativă corespunde parțial rigorilor legale.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "*textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului nu reglementează activitatea agenților publici și a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -	
Art.II – Codul contravențional Art.II. art.128 alin.(1) și (2) din Codul contravențional se modifică după cum urmează: La art.128 alin.(1) sintagma „ <u>de la 20 la 50 de unități convenționale</u> ” se substituie cu sintagma „ <u>de la 50 la 75 de unități convenționale</u> ”: alin.(2) sintagma „ <u>de la 50 la 100 de unități convenționale</u> ” se substituie cu sintagma „ <u>de 75 la 100 de unități convenționale</u> ”, sintagma „ <u>de la 200 la 400 de unități convenționale</u> ” se substituie cu sintagma „ <u>de la 200 la 500 de unități convenționale</u> .”	
Obiecții: Propunerea de modificare a sancțiunii contravenționale pentru persoanele fizice și persoanele juridice este eronată și confuză, deoarece art.128 Codul contravențional „ <i>Încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic - [...] (1) se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere; [...] (2) se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere</i> ” nu prevede limita amenzilor propusă de autor. Prin urmare, în varianta propusă este dificil de a da o apreciere obiectivă a inițiativei de majorare a sancțiunii contravenționale.	
Recomandări: De exclus sintagma de la alin.(1) art.128 Codul contravențional „ <i>de la 20 la 50 de unități convenționale</i> ” se substituie cu sintagma „ <i>de la 50 la 75 de unități convenționale</i> ” și de la alin.(2) sintagma „ <i>de la 50 la 100 de unități convenționale</i> ” se substituie cu sintagma „ <i>de 75 la 100 de unități convenționale</i> ”, sintagma „ <i>de la 200 la 400 de unități convenționale</i> ” se substituie cu sintagma „ <i>de la 200 la 500 de unități convenționale</i> .”	
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> ● Generale

Art.III, Anexa nr.1 al Legii regnului animal nr.439 din 27 aprilie 1995

La anexa nr.1, punctele 62-66 se abrogă.

Obiecții:

Excluderea normelor pct.62-66 de la Anexa nr.1 a Legii nr.439/1995 nu este justificată de către autor în nota informativă, însă prin excluderea prevederilor date se creează un vid legislativ în ceea ce privește responsabilitățile contravenienților și ale responsabililor din cadrul Inspectoratului Ecologic de Stat.

Riscul de corupție este generat de incertitudinea pe care o creează lacuna dată, manifestându-se prin lipsa mecanismului de realizare a drepturilor contravenientului și de exercitare a atribuțiilor/responsabilităților inspectorilor ecologici de stat în vederea sechestrării și distrugerii bunurilor utilizate la vânătorearea ilicită, iar drept consecință responsabilii se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.

Recomandări:

De exclus sintagma „punctele 62-66 se abrogă”.

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova cu respectarea cerințelor de transparență stabilite de Legea nr.238/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin proiect se propune majorarea sancțiunilor pentru vânatul ilegal pe teritoriul Republicii Moldova și majorarea taxelor pentru pagubele cauzate de către persoanele fizice și juridice prin vânarea, dobândirea, comercializarea, posesiunea și exportul ilicit sau prin nimicire a animalelor de vânat din republică.

În cadrul expertizei proiectului au fost identificați factori de risc manifestați prin formulări ambigue privind modificarea sancțiunilor pentru încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic și lacună de drept privind responsabilitățile contravenienților.

Se recomandă autorului să revadă conținutul proiectului prin prisma recomandărilor raportului de expertiză.

21.03.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Natalia CHEPTEA , Inspector principal

